

GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

Warszawa, 08 stycznia 2026 r.

DZP-WG.6401.339.2025.AS

Pan Daniel Kożuch
Wójt Gminy Śliwice

WEZWANIE

Na podstawie art. 64 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691) - dalej „kpa”, w związku z art. 56 ust. 6 pkt 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, z późn. zm.) – dalej „uop”, w związku z wnioskiem z dnia 8 grudnia 2025 r. (data wpływu: 17 grudnia 2025 r.), w sprawie wydania zezwolenia na odstępstwo od zakazu umyślnego zabijania w stosunku do 1 dziko występującego osobnika wilka (*Canis lupus*), wzywam do uzupełnienia wniosku o wskazanie:

- wskazanie ewentualnych zagrożeń dla lokalnej populacji wilka wynikających z wykonania wnioskowanej czynności, tj. zabicia do 1 osobnika wilka.

Zgodnie z art. 64 § 2 kpa, nieusunięcie ww. braków **w terminie 14 dni** od daty doręczenia wezwania **spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania**.

W związku z powyższym, na podstawie art. 35 § 5 kpa informuje się, że - z przyczyn niezależnych od Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska - bieg terminów określonych w art. 35 § 3 kpa ulega wstrzymaniu.

Ponadto, na podstawie art. 50 kpa, wzywa się Wnioskodawcę do przedstawienia informacji w poniższym zakresie:

1. Proszę o podanie szacowanej liczby osobników wilka bytujących na przedmiotowym terenie, o ile posiadają Państwo takie informacje.
2. Stwarzanego zagrożenia dla ludzi. W uzasadnieniu konieczności umyślnego zabicia wilka wskazano wyeliminowanie realnego zagrożenia dla mieszkańców. W tym zakresie nie podano natomiast żadnych konkretnych przykładów. Proszę podać

ile konkretnie sytuacji z udziałem wilka zagrażających zdrowiu lub życiu mieszkańców miało miejsce odpowiednio w 2025 na terenie gminy? Proszę podać daty i okoliczności tych zdarzeń.

W tym miejscu należy dodać, że w sytuacjach nagłych, wymagających natychmiastowej interwencji, tj. zagrażających życiu bądź zdrowiu ludzi lub zwierząt, gdy w celu wyeliminowania zagrożenia niezbędne jest niezwłoczne wykonanie czynności zakazanej (w tym zabicia) w stosunku do gatunku objętego ochroną, zezwolenia mogą być wydane ustnie (art. 14 § 2 kpa), po rozpatrzeniu wniosku złożonego drogą telefoniczną. W tym celu należy skontaktować się telefonicznie z Generalną Dyрекcją Ochrony Środowiska, pod numerami telefonów podanymi na stronie internetowej urzędu.

3. Proszę o doprecyzowanie informacji na temat szkód jakie wilki powodują na przedmiotowym terenie. We wniosku jako cel podano również ochronę zwierząt gospodarskich i domowych. W tym zakresie nie podano natomiast żadnych konkretnych przykładów. Proszę o podanie informacji czy dochodziło do takich sytuacji, a jeśli tak, to w jakich warunkach dochodziło do ataków – w jaki sposób utrzymywano zwierzęta i w jaki sposób dochodziło do ataków pomimo stosowanych zabezpieczeń? Czy stosowane są zabezpieczenia zwierząt gospodarskich typu fladry, pastuchy elektryczne, psy pasterskie, dozór bezpośredni? Czy wszystkie szkody zostały zgłoszone do szacowania Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Bydgoszczy? Jeśli nie, dlaczego?
4. Czy na terenie gminy Śliwice doszło do zagryzień psów? Jeśli tak, proszę je opisać, uwzględniając informacje, czy zagryzione psy biegały luzem, czy do ataków dochodziło w obrębie posesji – jeśli tak, to w jaki sposób wilki dostawały się w ich obręb? W jakich warunkach były trzymane zagryzione psy? W tym miejscu należy przypomnieć, że art. 9 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r., poz. 1580 z późn. zm.) określa następujące warunki trzymania zwierząt domowych:
 - a. Kto utrzymuje zwierzę domowe, ma obowiązek zapewnić mu pomieszczenie chroniące je przed zimnem, upałami i opadami atmosferycznymi, z dostępem do światła dziennego, umożliwiające swobodną zmianę pozycji ciała, odpowiednią karmę i stały dostęp do wody.
 - b. Zabrania się trzymania zwierząt domowych na uwięzi w sposób stały dłużej niż 12 godzin w ciągu doby lub powodujący u nich uszkodzenie ciała lub cierpienie oraz niezapewniający możliwości niezbędnego ruchu. Długość uwięzi nie może być krótsza niż 3 m.
5. Czy podejmowali Państwo rozwiązania alternatywne – próby płoszenia wilków w oparciu o stosowne zezwolenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

w Bydgoszczy? Jeśli tak, jaki był ich skutek? Jeśli nie, dlaczego nie podjęto takich prób? Co do zasady winna to być czynność poprzedzająca wystąpienie o ewentualną eliminację osobników.

6. Czy w okresie ostatnich dwóch lat, stosownie do art. 126 ust. 4 uop, na terenie gminy współdziałano z RDOŚ w Bydgoszczy w zakresie sposobów zabezpieczania zwierząt gospodarskich przed szkodami powodowanymi przez wilki? W przypadku odpowiedzi twierdzącej, proszę o podanie wykazu podjętych działań.
7. Terminu obowiązywania zezwolenia. Jako termin wykonania czynności podano styczeń 2026 r. Biorąc pod uwagę czas potrzebny na rozpatrzenie wniosku, ewentualne zezwolenie może ostatecznie mieć bardzo krótki termin obowiązywania. Czy chcą zatem Państwo wskazać inny, dłuższy termin na wykonanie przedmiotowej czynności? Ewentualną nową datę proszę podać z dokładnością do miesiąca.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska została opracowana „Procedura postępowania w sytuacjach konfliktowych człowiek-wilk”. Do niniejszego wezwania załączam ww. dokument. Proszę o wskazanie do którego ze schematów wskazanych w ww. procedurze jest najbliższe zachowanie wilka, którego dotyczy niniejszy wniosek. Jednocześnie proszę o podanie, czy w przedmiotowym przypadku rozważane lub stosowane były adekwatne do zaistniałej sytuacji rozwiązania zaproponowane w ww. procedurze. W przypadku odpowiedzi twierdzącej proszę podać i je opisać. W przypadku braku możliwości zastosowania zaproponowanych w tabeli rozwiązań należy przekazać stosowną argumentację.

Powyższe ma na celu dokładne wyjaśnienie stanu faktycznego, gdyż ostateczna ocena ewentualnego istnienia innego, zadowalającego rozwiązania w stosunku do wnioskowanego i wykazanie, iż wnioskodawca spełnia lub nie spełnia łącznie przesłanek, o których mowa w art. 56 ust. 4 uop, ciąży na organie rozpatrującym daną sprawę.

Wyżej oznaczone wyjaśnienia należy złożyć **w terminie 14 dni** od daty doręczenia niniejszego pisma. W przypadku bezskutecznego upływu wyżej wyznaczonego terminu, sprawa zostanie rozpatrzona w oparciu o materiał procesowy znajdujący się w dyspozycji organu, o ile podanie zostanie uzupełnione o informacje wskazane na wstępie.

z upoważnienia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

Anna Ronikier-Dolańska
Zastępca Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
/ – dokument podpisany elektronicznie – /

Zał. Procedura postępowania w sytuacjach konfliktowych człowiek-wilk.

Procedura postępowania w sytuacjach konfliktowych człowiek-wilk

(opracowane na podstawie: „Nowak S., Mysłajek R. W., Okarma H., Śmietana W, 2005, Analiza dotychczasowych rodzajów i rozmiaru szkód wyrządzanych przez wilki oraz stosowanie metod rozwiązywania sytuacji konfliktowych, Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków”)

Miejsce bezpośrednich obserwacji wilków	Wygląd i zachowanie wilka	Zalecane działanie
W pobliżu (< 1 km) lub w obrębie dużego kompleksu leśnego lub na terenie z przewagą obszarów leśnych, również sporadycznie w pobliżu zabudowań na tych terenach	Osobnik niesprawiający wrażenia chorego, oddala się od człowieka.	Sytuacja normalna, nie jest potrzebna interwencja.
Dowolne	Osobnik nie sprawia wrażenia chorego, nie ucieka przed jadącym pojazdem, np. biegnie obok	Sytuacja normalna, nie jest potrzebna interwencja.
W obszarze zabudowanym, nawet w mieście	Osobnik zdrowy, sprawia wrażenie przestraszonego (podwinięty ogon), zabląkanego. Obserwacje (zdjęcia i filmy), nawet wielokrotne, dotyczą tego samego dnia, maksymalnie dwóch dni	Osobnik podczas dyspersji, zabląkał się do miasta (np. szedł wzdłuż rzeki). Wójt podejmuje działania w celu umożliwienia opuszczenia gminy przez zwierzę. Jeśli jest taka konieczność odławia i wywozi zwierzę do najbliższego kompleksu leśnego (przez podmioty upoważnione przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska na podstawie art. 52 ust. 2 pkt. 3 uop).
Dowolne	Osobnik z wyraźnymi oznakami choroby (np. uszkodzenia ciała), ewentualnie z podejrzeniem wścieklizny, nie oddala się od ludzi, a nawet podchodzi na niedużą odległość, jest agresywny.	Sytuacja wymagająca uwagi. Rekomendowane jest wykonanie dokumentacji fotograficznej/filmowej zachowania, i przesłanie do eksperta, który potwierdza przynależność gatunkową oraz doradzi w trakcie podejmowania decyzji. W przypadku konieczności uśmiercenia zwierzęcia wójt występuje z wnioskiem o stosowne zezwolenie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (GDOŚ) lub Ministra Środowiska (gdy zdarzenie ma miejsce na terenie parku narodowego) – w przypadkach nagłych może to być decyzja ustna. Po uśmierceniu należy zwierzę zważyć i wykonać szczegółową dokumentację fotograficzną, następnie przeprowadzić badanie w kierunku wścieklizny, a jeśli wynik jest negatywny, umożliwić właściwym, zainteresowanym podmiotom przeprowadzenie szczegółowej sekcji zwierzęcia dla ustalenia przyczyn nietypowego zachowania (w tym np. pobranie próby do analiz genetycznych).
Dowolne	Osobnik bez oznak choroby, przez dłuższy czas (kilka tygodni) regularnie widywany w pobliżu budynków mieszkalnych, nie atakuje	Sytuacja wymagająca uwagi (pilnej) Rekomendowane przeprowadzenie inspekcji terenowej, instalacja wideopułpek i przygotowanie raportu w terminie do trzech dni.

	zwierząt gospodarskich ale zbliża się do ludzi i wzbudza niepokój mieszkańców	<p>a) W sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego wójt składa wniosek do GDOŚ o wydanie zezwolenia na odstępstwo od zakazu zabijania,</p> <p>b) w przypadku braku zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego, wójt składa wniosek do RDOŚ o odstępstwo od zakazu umyślnego płoszenia (np. przy użyciu broni z amunicją kulową lub innych środków) lub odłów (pozostawienie w niewoli albo też oznakowanie nadajnikiem GPS/GSM i przesiedlenie do najbliższego dużego kompleksu leśnego).</p> <p>Zarówno odłowiony osobnik jak i odstrzelony powinien zostać poddany badaniom weterynaryjnym, powinna zostać wykonana dokumentacja fotograficzna, pomiar wagi i parametrów ciała oraz powinny zostać pobrane próby do badań genetycznych (przez właściwy podmiot prowadzący takie badania).</p> <p>Analogiczna procedura na terenie parku narodowego prowadzona jest przez dyrektora parku.</p>
W pobliżu (< 1 km) lub w obrębie dużego kompleksu leśnego lub na terenie z przewagą obszarów leśnych.	Wilki zaatakowały zwierzęta gospodarskie po raz pierwszy, lub ataki są sporadyczne	<p>Hodowca natychmiast po stwierdzeniu szkody zabezpiecza ślady, składa niezwłocznie wniosek do regionalnego dyrektora ochrony środowiska o odszkodowanie.</p> <p>Hodowca wraz z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska ustala jakie w danym przypadku powinny być zastosowane zabezpieczenia przed kolejnymi atakami. Ww. zabezpieczenia wykonywane są samodzielnie przez hodowcę lub na zasadach współdziałania z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.</p> <p>Analogiczna procedura na terenie parku narodowego wymaga udziału dyrektora parku narodowego zamiast regionalnego dyrektora ochrony środowiska.</p>
Dowolne	Wilki często atakują zwierzęta gospodarskie	<p>Procedura zgłaszania szkód i ich szacowania, a także wykonywania odpowiednich zabezpieczeń taka sama jak powyżej.</p> <p>W przypadku wystąpienia powtarzających się co najmniej kilkakrotnie skutecznych ataków wilków na zwierzęta w jednym gospodarstwie należy przeanalizować przyczyny.</p> <p>Jeżeli ataki wilków nie są wynikiem zaniedbań hodowcy (takich jak pozostawianie zwierząt gospodarskich bez ochrony w nocy) poszkodowany (lub wójt gdy dotyczy to większej liczby poszkodowanych w danej gminie) występuje do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (lub Ministra Środowiska, gdy zdarzenie ma miejsce na terenie parku narodowego) z wnioskiem o wydanie zezwolenia na umyślne zabijanie wilków wyrządzających szkody.</p>